

Համբոյր մը Հայոց Հայրիկի նուիրական շիրիմէն և լուսնակի ցոլքը Մխիթար Աբ-բահօր անդրանիկ ներշնչարան Սեւանայ մենաստանէն:

Սիւնեաց քաջերու խրոխտ ոգին քեզ նուէր:

Աւարայրի դաշտէն «Նորահրաշ» շա-րականը քեզ ընծայ:

Թաղէի վանուց խորաններէն Պլպուլն Աւարայրին թող քեզ համար երգէ « Ո՛վ դո՛ւ քարեկամ » երգը:

Հայ շինական ու գեղջուկ սրտերէն քեզ ընծայ ժողովրդական երգերը՝ Կոմի-տասով անմահացած:

Փունջ մը կարմիր կակաչ, կապոյտ Գինեբրուկ, և նարնջագոյն Անթառամ ծա-ղիկը՝ հերոսական վլան — վասպուրական մեր աշխարհէն՝ Արծուարոյն վարագայ լերանց լանջերէն քաղուած:

« Զայն տոբ, ո՛վ ծովակ » երգը Աղթա-մարի Քարի գլուխ բարձունքէն՝ նուէր քեզի:

Պաշտամունքի համբոյրներ Եղիշէի և

Գրեգոր Նարեկացիի շիրիմներէն սրբազան:

Անշափ կարօտ Տարօնի աշխարհէն, Ս. Սահակ Պարթեւի և Մամիկոնեանց գերեզ-մաններէն և Մշու Սուլթան Սուրբ Կա-րապետի մենաստանէն:

Սասունի և Զէյթունի բարձունքներէն ռազմական երգեր և հերոսներու հոգիներ-ը քեզ պահապան:

Եւ վերջապէս Կիլիկիայէն ի՞նչ սամ նուէր, ոսկեգրիչ մագաղաթեայ մատենան մը, թէ Ռուբինեանց ազատասէր ամրոցնե-րու կողերէն ընկած քար մը նետահար, այս բոլորը քեզ համար, այս բոլորը քեզ յարմար:

Ինձ կը մնայ երկիւղածութեամբ խո-նարհիլ քո հիմնադիրներու, բարերարնե-րու, մեծ դաստիարակներու և ազգանուէր սերունդներու գործին ու յիշատակին առ-ջեւ և մաղթել որ դարեր շարունակ վառ մնայ քո լոյսը, անշէջ մնայ քո ներշնչած յոյսը մեծ սրտին մէջ Հայ ցեղին, որուն մէկ խոնարհ ու համեստ զաւակն է

ՀԱՅԿ ԱՃԷՄԵԱՆ

ՈՒՂԵՐՁ ՄՈՒՐԱՏ-ՌԱՓԱՅԷԼ ԵԱՆ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐԻՒՐԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԹԻՒ

ՅՈՐԵԼԵԱՆ մըն ալ, հարիւր տարինե-րու դափնիներով պսակուած, հարիւր տա-րիններու ջահերով բոսորագիղ, փառա-ռանձ Մտքի ճառագաթացումի Յորելեան մը՝ որ Հայութեան է, Հայուն Լուսակեր-տումի Զուլարանին Հարիւրամեայ Տօնն է, որ վերապրումը կ'ողջունէ իր գաղա-փարապաշտ հիմնադիրներուն՝ Մուրատի և Ռափայէի, յաւերժացնելով անոնց Յի-շատակը՝ բերելով հպարտ պարծանք մը այն Հայրերուն՝ որոնք ոչ մէկ ջանք խնայե-ցին այդ կրթական բարձր հաստատու-թիւնը հարիւր տարիներ անասան պահե-լու և որոնք ամէն մղում ցոյց կու տան և ամէն զոհողութիւն յանձն կ'առնեն այդ

հաստատութիւնը դեռ շատ երկար, դարեր ու դարեր պահելու, ինչ որ Հայութեան գոյութեան ուժեղ երաշխիքներէն և խոր-հրդաւոր նշանաբաններէն մէկն է:

Անդին՝ թափուր, աւերակ շիրիմներու շեղջակոյտ և փակուած ամէն հայու՝ որ-զոնէ իր սիրելի և անմոռաց զոհերուն հո-ղակոյտներու այց մը տալ ուզէր. ասդին՝ ցիր ու ցան ու հալածական, շլմորած և սպասումի նկուղի մը մէջ օրհասական, բայց կ'ապրի Հայը Մուրատ-Ռափայէ-լեաններու փառայեղ արտայայտութեան մէջ, և գիտակցութեան ու վերածնունդի շունչ մը կ'առնէ դիտելով իր Մտքի Հաս-տատութիւնները:

Արեւմտահայութեան կրթական չորս հաստատութիւններէն — Մուրատ-Ռա-փայէլեան, Կեղրոնական, Պէրպէրեան, Սա-նասարեան — Մուրատ-Ռափայէլեանն է որ անայլայլ և զօտէպինդ ընթացքով մեր ցեղին գիտակից պատուաբեր զաւակներ կը պատրաստէ. մինչ անդին վերջինը մեծ եղեռնին զոհ, Պէրպէրեանը դադրած, և Կեղրոնականը մեծ ճիգերով միայն կան-գուն կը մնայ:

Ո՛րչափ մխիթարական և ուրախալի պիտի ըլլար որ Մուրատ-Ռափայէլեանի սաները, ընդմիջտ յաւերժացնելու համար իրենց վարժարանին անունը, նախաձեռ-նարկ ըլլային վերակազմելով իրենց Սա-

նուց Միութիւնը՝ կապ մը ստեղծէին այդ միւս հաստատութիւններու վերապրող Սանուց Միութիւններու հետ, անոնց հետ միասին, Հայ վերածնունդի նորագոյն ճառագայթներ սփռէին:

Կը յուսամ որ Մուրատ-Ռափայէլեան Գերդաստանը իրը պիտի ընէ և իրագոր-ծէ ուղերձիս հետ յայտնած այս ջերմ փափագս:

Մեր ներկայ վիճակին մէջ՝ նոր զոր-ծիչ, նոր գործ, նոր եռանդ և նոր կեանք պէտք է, որ իրական ըլլայ մեր ամենուն սրտին կոչը՝ Հազար ապրի Մուրատ-Ռա-փայէլեան հաստատութիւնը, հազար հա-զար ապրի Հայ Ազգը:

Թ. ԳԱՌՆԻԿԵԱՆ

ՄՈՒՐԱՏ-ՌԱՓԱՅԷԼ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՀԱՐԻՒՐԱՄԵԱՆ

Վերնագիրը կը յիշեցնէ ասկէ շուրջ 30 տարի առաջ ֆաղկեղոնի Մխիթարեան վարժարանին բեմէն մեր լսած հակիրճ մէկ բանախօսութիւնը զոր վարժարանին տնօ-րէնը, Հ. Արիստակէս վ. Գասգանտիլեան, այն ատեն արտասանեց:

Գրչի՛ և ճաշակի վարպետ վարդապե-տին մէկ համակրանքի ողջոյնը եղած է առ իր սաները ուղղուած՝ որմէ՛ եթէ արտօնէ, այս առթիւ քանի մը տող կ'ընդօրինակենք.

« Ես այս բոլորէն հոգւոյս բոլոր աշխու-ժովն է որ — բարով եկաք — դուք ձեր տա-նը մէջն էք կ'ըսեմ, թէպէտ և ցրուած աշխարհիս չորս կողմ, առիթը գալուն իրարու հետ վերաբերութեան ժամուն մենք պէտք է գտնուինք միշտ պատուարին վրայ, իբրեւ զօրավար, իբրեւ զինուոր, խրախու-սենք զձեզ ուսման, վասնզի եթէ մենք որդիքը, դուք որդեգրեալներն էք միակ հասարակաց հօր մը, որ եղաւ և է՝ Սե-րաստացին Մխիթար Աբբահայր:

Մխիթարայ կերպարանքն է նախ, որ երկու դարերէ աւելի թանձր խորութենէն, հսկայ կ'ելլայ, կ'ամբառնայ և կը բազմի հոս՝ այս ակմրին և իրեն արարածներուն մէջ, իր գործը փառաւորելու, իր հանձա-րին ծրագիրներուն մղում և քաջալեր տալու:

Մուրատ և Ռափայէլ կը կազմեն ան-ընդմէջ Մխիթարայ ընտանեացը մասը գերազանցապէս, են իբրեւ զոյգ մը առա-տաձեռն և իրականօրէն ազգասէր հոգի-ներու ճառագայթներ՝ ինկած բիւրեղեայ հատուածակողմի մը վրայ, ցոլացնելու ծիածանի գոյներ, և այն հատուածակող-մին շնորհիւ ութսուն (այժմ հարիւր) տա-րիէ ի վեր չեն դադրիր լոյս սփռելէ »:

* *

Յարգելի բանախօսին երախտագէտ շեշ-տը՝ իր աշակերտներուն ինչպէս իր Միա-

